

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze ve veřejném zasedání konaném dne 30. května 2017 projednal **odvolání** obžalovaného **Viktora RESNERA** a **státního zástupce** podaná proti rozsudku Obvodního soudu pro Prahu 2 ze dne 27. března 2017, č.j. 5 T 294/2016, a v senátě složeném z předsedy JUDr. Petra Beneše a soudců JUDr. Evy Brázdilové a JUDr. Věry Trojanové rozhodl

t a k t o :

Podle § 258 odst. 1 písm. b), d), e), f) tr. řádu se napadený rozsudek **z r u š u j e** v celém rozsahu.

Podle § 259 odst. 3 písm. a) tr. řádu se znovu rozhoduje tak, že obžalovaný

Viktor Resner,

nar. dne xxx, bývalý příslušník Policie ČR OEČ: 316 061, naposledy služebně zařazen na Obvodním ředitelství policie Praha II, MOP Wilsonovo nádraží, trvale bytem xxx,

je v i n e n, ž e

dne 17. ledna 2016 v době kolem 3:00 hod. v Praze xxx na ulici Š. v blízkosti křižovatky s ulicí H., nejdříve oslovil náhodnou chodkyni poškozenou Janu F., nar. xxx, s dotazem na cestu na nádraží, když mu tato cestu vysvětlila, dotázal se jí, zda „mu ho vykouří“, na což mu jmenovaná pohrozila přivoláním Policie ČR a začala z místa odcházet směrem k ulici H., přičemž v ruce držela svůj mobilní telefon, když se vzápětí otočila, viděla, že obžalovaný měl ruku v rozkroku v kalhotách, pak ji vyndal a rozběhl se k ní, když poškozenou doběhl, strčil do ní rukama, v důsledku čehož po udeření do hlavy o zeď domu

spadla na zem na záda, přičemž se jí v pokleku snažil roztáhnout nohy, čemuž se bránila křikem a kopáním, neboť po předchozím oslovení usoudila, že ji chce znásilnit, což se mu pro kladený odpor nepodařilo, svého jednání po chvíli zanechal a následně poškozené odcizil mobilní telefon zn. Sony Xperia GO ST27i, černé barvy, IMEI 35289105631957 v hodnotě 1.490,- Kč, který jí během napadení vypadl z ruky a ležel na zemi vedle ní,

t e d y j e d n a k se dopustil jednání, které bezprostředně směřovalo k dokonání trestného činu, v úmyslu jiného násilím donutit k pohlavnímu styku,

j e d n a k si přisvojil cizí věc tím, že se jí zmocnil a čin spáchal na věci, kterou měl jiný při sobě,

č í m ž s p á c h a l

j e d n a k přečin znásilnění podle § 185 odst. 1 trest. zákoníku ve stádiu pokusu podle § 21 trest. zákoníku,

j e d n a k přečin krádeže podle § 205 odst. 1 písm. d) trest. zákoníku

a o d s u z u j e s e

podle § 185 odst. 1 trest. zákoníku za užití § 43 odst. 1 trest. zákoníku k **úhrnnému trestu odnětí svobody v trvání 2 (dva) roky;**

podle § 81 odst. 1 trest. zákoníku a § 82 odst. 1 trest. zákoníku se výkon tohoto trestu **podmíněně odkládá na zkušební dobu v trvání 3 (tři) let;**

podle § 82 odst. 2 trest. zákoníku se obžalovanému ukládá **přiměřená povinnost** uhradit v průběhu zkušební doby poškozené náhradu škody trestným činem způsobenou;

podle § 228 odst. 1 tr. řádu je obžalovaný povinen zaplatit poškozené Janě F., nar. xxx, k rukám jejího zmocněnce Mgr. Petra Hulána, advokáta se sídlem Opletalova 1035/4, 110 00 Praha 1 náhradu škody ve výši 1.490,- Kč;

podle § 229 odst. 2 tr. řádu se poškozená Jana F. se zbytkem svého nároku na náhradu škody a nematkové újmy odkazuje na řízení ve věcech občanskoprávních.

Podle § 256 tr. řádu se odvolání státního zástupce **z a m í t á** .

O d ů v o d n ě n í

Napadeným rozsudkem byl obžalovaný Viktor RESNER uznán vinným, že dne 17. 1. 2016 v době kolem 3:00 hod. v Praze xxx na ulici Š. v blízkosti křižovatky s ulicí H., nejdříve oslovil náhodnou chodkyni poškozenou Janu F., nar. xxx, s dotazem na cestu na nádraží, když mu tato cestu vysvětlila, dotázal se jí, zda „mu ho vykouří“, na což mu jmenovaná pohrozila přivoláním Policie ČR a začala z místa odcházet směrem k ulici H., přičemž v ruce držela svůj mobilní telefon, když se vzápětí otočila, viděla, že obviněný se vydal za ní, přes pas kalhot si rukou sahal na své přirození, a když poškozenou doběhl, srazil ji rukama na zem a v úmyslu vykonat na ní soulož ji uchopil za nohy a snažil se na ni nalehnout, což se mu pro její silný odpor, kdy poškozená kopala nohama a křičela, nepodařilo, svého jednání po chvíli zanechal a následně poškozené odcizil mobilní telefon zn. Sony Xperia GO ST27i, černé barvy, IMEI 35289105631957, který jí během napadení vypadl z ruky a ležel na zemi vedle ní.

Po právní stránce tuto trestnou činnost obvodní soud kvalifikoval jednak jako zločin znásilnění podle § 185 odst. 1 alinea 1, odst. 2 písm. a) trest. zákoníku ve stádiu pokusu podle § 21 trest. zákoníku a jednak jako přečin krádeže podle § 205 odst. 1 písm. d) trest. zákoníku, za což uložil obžalovanému úhrnný podmíněný trest odnětí svobody v trvání tři roky se zkušební dobou na pět let a s přiměřenou povinností uhradit poškozené do konce zkušební doby náhradu škody a nemajetkovou újmu. V rámci adhezního řízení pak podle § 228 odst. 1 tr. ř. byl zavázán zaplatit poškozené Janě F. k rukám jejího zmocněnce Mgr. Petra Hulána, advokáta, náhradu škody a nemajetkové újmy ve výši 301.490,- Kč.

Proti tomuto rozsudku podali v zákonné lhůtě odvolání obžalovaný a v jeho neprospěch i státní zástupce.

Obžalovaný zpochybnil správnost soudem přijatých skutkových a právních závěrů, když tyto byly učiněny jen na základě výpovědi poškozené jako jediného usvědčujícího důkazu v dané věci, kterou považuje za nevěrohodnou. Nezpochybňuje, že skutek se stal, nicméně žádný důkaz nevede k jeho osobě jako pachateli. Orgánům přípravného řízení vytýká neprofesionální ohledání místa činu, nezajištění relevantních trasologických stop, proti jeho osobě nesvědčí pachové stopy a nebyly zjištěny ani stopy DNA jeho osoby. Výrok o vině je tedy postaven v podstatě pouze na jeho poznání poškozenou, k čemuž však mělo dojít na základě nezákonné rekognice, když tato byla provedena až tři měsíce po spáchání skutku na podkladě nejprve fotografií a až následně byla realizována rekognice in natura. Takový postup shledává nelegální, přičemž protizákonnost má být zesílena i nevhodným výběrem figurantů, což ovlivnilo poznávací schopnosti poškozené. Hlasová rekognice pak neměla být zákonná vůbec. Vlastní popis žalovaného jednání pokládá obžalovaný za absurdní, když postrádá rozumnost a reálnost průběhu děje, z něhož byl obžalován a posléze odsouzen. Nesmyslnost skutkového děje dovozuje i od noční doby a klimatických podmínek, kdy k němu mělo dojít. Zopakoval svoji obhajobu, že uvedeného skutku se nikdy nedopustil, vnímání poškozené považuje za zkreslené, a proto požádal, aby napadený rozsudek byl zrušen a bylo rozhodnuto o jeho zproštění obžaloby.

Státní zástupce brojil toliko do výroku o trestu, když vyslovil přesvědčení, že tento neodpovídá všem zákonným hlediskům, byl-li vyměřen při samé spodní hranici zákonné trestní sazby a navíc podmíněně odložený. Sankci považuje odvolatel za nepřiměřeně mírnou, nedostatečně reflektující všechny okolnosti spáchaného činu, zejména závažnost jednání obžalovaného a jeho dopad na oběť, a také postoj obžalovaného, který ke zjištěnému nezákonnému jednání prezentuje po celou dobu trestního řízení. Ve vyměřeném trestu neměl

být zohledněn ani fakt, že trest je ukládán za více sbíhajících se trestných činů. Dále státní zástupce akcentuje zcela zásadní a komplexní zásah do osobnostní sféry poškozené ze strany obžalovaného, když s poukazem na zprávu psycholožky dr. H. nelze vyloučit ani těžkou újmu na zdraví ve formě posttraumatické stresové poruchy. V neposlední řadě nemá být při ukládání trestu rovněž pominuto, že obžalovaný, ačkoli byl v době činu policistou, se zcela o své vůli uchýlil k počinání, které se hrubě neslučuje s tímto postavením a ohrozil tak dobrou pověst Policie ČR jako bezpečnostního sboru, její autoritu, vážnost a důstojnost na veřejnosti, jako veřejné instituce s výlučnými kompetencemi v dohledu nad dodržováním zákona a v prosazování spravedlnosti. Ze všech těchto důvodů bylo navrženo, aby odvolací soud napadený rozsudek ve výroku o trestu zrušil, věc vrátil k doplnění dokazování a k novému rozhodnutí prvostupňovému soudu, eventuálně aby zrušený výrok sám nahradil výrokem novým, jímž obžalovanému Resnerovi uloží nepodmíněný trest odnětí svobody vyměřený v dolní polovině zákonné trestní sazby se zařazením do věznice s dozorem.

Městský soud v Praze jako soud odvolací podle § 254 odst. 1 tr. řádu přezkoumal zákonnost a odůvodněnost těch oddělitelných výroků napadeného rozsudku, proti nimž bylo odvolání podáno, jakož i správnost postupu řízení, které vydání napadených výroků předcházelo, a dospěl k závěru, že jen zčásti důvodné je odvolání obžalovaného.

Nejprve je třeba konstatovat, že řízení v této trestní věci žádnou procesní vadou, jež by se projevila ve zkrácení práva obžalovaného na jeho obhajobu či v procesně vadném postupu při provádění důkazů, ať ve stadiu přípravného řízení nebo před soudem v hlavním líčení, zatíženo není a proto nebyl ani důvod ke zrušení rozsudku podle § 258 odst. 1 písm. a) tr. ř. Z hlediska ustanovení § 2 odst. 5 tr. ř. nalézací soud provedl převážnou většinu potřebných a reálně dostupných důkazů, které mohly k objasnění skutkového stavu věci přispět a vytvořil si tak patřičný skutkový základ pro svoje rozhodnutí. Okolnosti svědčící proti obžalovanému byly objasňovány se stejnou pečlivostí jako okolnosti svědčící v jeho prospěch, při hodnocení shromážděných důkazů obvodní soud následně postupoval tak, jak mu ukládá ust. § 2 odst. 6 tr. ř., tedy podle svého vnitřního přesvědčení založeného na odpovědném uvážení všech okolností případu jednotlivě, v souhrnu i ve všech relevantních vzájemných souvislostech a jeho zhodnocení pak vyústilo správně ve výrok o vině obžalovaného Viktora Resnera, tedy ve skutkové zjištění, že se útoku vůči poškozené Janě F. za účelem ukájení pohlavního pudu a následného odcizení jejího mobilního telefonu mimo veškerou pochybnost dopustil právě on.

Jestliže nalézací soud v souladu s jednou ze stěžejních zásad našeho trestního řízení, zásadou volného hodnocení důkazů, dospěl k výše uvedenému verdiktu s tím, že provedené důkazy mu k bezpečnému prokázání viny ve smyslu napadeného rozsudku plně postačují, nemohl městský soud do této individuální rozhodovací pravomoci a závažné individuální odpovědnosti obvodního soudu za spravedlivé a zákonné rozhodnutí jakkoliv zasahovat, shledal-li dokazování úplným a zároveň zjistil-li, že při analýze důkazního materiálu bylo postupováno podle shora citovaného procesního ustanovení. Odvolací soud by totiž nemohl podle § 258 odst. 1 písm. b) tr. ř. napadený rozsudek zrušit ani tehdy, kdyby snad sám na základě svého vlastního přesvědčení event. chtěl některé důkazy hodnotit s jinými reálně v úvahu přicházejícími závěry. Hodnocení důkazů totiž výlučně spadá do domény toho soudu, před kterým jsou důkazy prováděny, tj. soudu prvního stupně a odvolací soud, jak plyne z ustanovení § 263 odst. 7 tr. řádu, je tímto hodnocením vázán, pokud rozbor důkazů je proveden v souladu s ust. § 2 odst. 6 tr. řádu, k čemuž v daném případě nepochybně došlo.

Po revizi spisového materiálu lze plně souhlasit s tím, že prvostupňový soud o trestné činnosti obžalovaného žádné pochybnosti neměl a v zájmu stručnosti i odkázat na pečlivé odůvodnění napadeného rozhodnutí a s tímto se ztotožnit. Nálezací soud bezpečný základ pro svá skutková zjištění a pro závěr o vině stran zmíněného jednání u jmenovaného získal po racionálním, logickém zhodnocení před ním provedených důkazů, přičemž jeho vnitřní přesvědčení bylo založeno na bezprostředních dojmech získaných z vystupování jednotlivých osob, na straně jedné z osobního vystoupení obžalovaného a na straně druhé z ústních svědeckých výpovědí slyšených policistů a zejména pak poškozené Jany F., jimž korespondovaly i listinné důkazy, zejména pak je třeba zmínit protokoly a kamerové záběry z provedeného poznávacího řízení (fotorekognice a rekognice in natura včetně identikitu) ale i výsledky šetření o uskutečněném telekomunikačním provozu u soukromého mobilního telefonu patřícího obžalovanému, osobní materiály k chování obžalovaného po dobu jeho služebního poměru a odborné vyjádření k časové hodnotě odcizeného mobilního telefonu.

Z hlediska důkazního se tato trestní věc řadí mezi případy „tzv. tvrzení proti tvrzení“, kdy tu stojí varianta obžalovaného Resnera, popírajícího, že by se předmětného skutku dopustil, která je však v přímém rozporu s opačnou verzí poškozené, která celý útok vůči své osobě včetně podrobného popisu obžalovaného opakovaně vylíčila shodným způsobem. Při dané kontroverzní důkazní situaci nálezací soud odůvodnil, proč ze vzájemných protichůdných skutkových verzí uvěřil právě poškozené, jejíž výpověď považoval za naprosto věrohodnou.

Městský soud akceptuje, že soud I. stupně o trestné činnosti obžalovaného žádné pochybnosti neměl a ztotožňuje se s výhradou, jež bude zmíněna ještě dále, se závěry popsány v tzv. skutkové větě výroku odsuzujícího rozsudku. Při zvážení všech vzájemných souvislostí je především třeba zdůraznit, že důkazní hodnota výpovědi obžalovaného, který ke své obhajobě může volit prostředky, jež uzná za vhodné, tedy může mluvit i nepravdu, je výrazně nižší než výpověď poškozené, která v pozici svědka je poučena o následcích své případné křivé výpovědi. Věrohodnost popisu skutkového děje v podání poškozené Jany F. je především podporována skutečností, že dva dny po svém napadení dokázala sestavit tak věrný identikit pachatele, že se prakticky fotograficky shodoval s podobou obžalovaného, kterého následně zhruba za dva měsíce označila s 80% i při fotorekognici a za dalších 5 týdnů jej spontánně poznala v rámci rekognice in natura. Znovupoznání pachatele bylo provedeno podle pravidel stanovených zákonodárcem v ust. § 104b tr. řádu a odvolací soud neshledal na těchto úkonech nic nezákonného. Ztotožňovaná osoba byla ukázána v sestavě 5 – 6 osob, z nichž minimálně vždy tři měly podobné fyziognomické rysy jako pachatel. K přesvědčení o správnosti učiněného výroku o vině obžalovaného zároveň ve svém souhrnu přispívají i další skutečnosti v průběhu dokazování zjištěné, zejména vypnutý mobilní telefon obžalovaného v kritickém období, čímž bylo znemožněno zachytit jeho aktuální pohyb v dané oblasti, místo výkonu služby obžalovaného nacházející se jen několik minut od lokality, kde došlo k napadení poškozené, svévolné opouštění tohoto pracoviště obžalovaným i v jiných případech a jeho sklony k násilnému chování v minulosti. K identifikaci pachatele pak přispěla i všímavost poškozené, tedy její schopnost zaznamenat prožívané psychické a tělesné jevy, tak jak proběhly v přítomném okamžiku, což jí umožnilo vybavit si v paměti, že útočník byl stížen jakousi zpomalenou mimikou a na nohách měl boty připomínající policejní obuv.

Lze proto uzavřít, že hodnocení důkazů, které provedl soud 1. stupně, není důvod čímkoliv zpochybňovat. Z hlediska procesně právního bylo jednoznačně zjištěno a prokázáno, že žalované jednání se objektivně stalo, představuje závažnou hrozbu pro společnost jako celek a odsouzený subjekt je skutečně tou osobou, která toto jednání spáchala.

Skutková verze nalézacím soudem přijatá a formulovaná ve výrokové části nicméně po zopakování stěžejního důkazu v rámci odvolacího řízení, tj. po přečtení svědecké výpovědi poškozené z přípravného řízení a hlavního líčení, musela být částečně upravena tak, aby byla v plném souladu s tím, co skutečně ve svědectví Jany F. zaznělo.

Jednání obžalovaného v každém případě směřovalo k jeho pohlavnímu uspokojení, což lze dovodit i z pachatelova předchozího verbálního projevu vůči poškozené, nicméně ze shromážděných důkazů, a to ani z výpovědi poškozené jakožto očitého svědka, bez všech pochybností nelze dovodit, že by obžalovaný přímo usiloval o současné spojení pohlavního orgánu svého a napadené ženy, tedy o soulož či o jiný pohlavní styk provedený způsobem se souloží srovnatelným. Poškozená ve svých procesně použitelných výpovědích totiž zřetelně uvedla, že obžalovaný do ní strčil (*nikoli vrazil, jak uvádí napadený rozsudek*) a po jejím pádu na zem v pokleku se ji snažil roztáhnout nohy, čemuž se kopáním bránila, přičemž ve svém vyjádření k odvolání obžalovaného upřesnila, že se dotýkal jejich kozaček (*nikde se ale nezmiňuje, že by na ni snad chtěl nalehnout, jak opět uvádí napadený rozsudek*). Úmysl na ni vykonat soulož, k němuž obvodní soud dospěl, byl poškozenou toliko předpokládán, ale pro tento závěr neexistují potřebné indicie, když obžalovaný nebyl nijak odhalen, nesnažil se jakkoli poškozenou vysvléci, dotýkal se jí toliko v oblasti dolní části nohou, mlčel a tedy svůj případný úmysl neprojevil ani verbálně. Za této důkazní situace městskému soudu proto nezbylo po zopakování rozhodujícího důkazu, tj. přečtení svědeckých výpovědí poškozené, než provést dílčí úpravu skutkových zjištění tak, aby byla v souladu s předmětným tvrzením napadené osoby, a následně je podřadit pod relevantní normativní rámec, tj. jen pod základní skutkovou podstatu trestného činu znásilnění podle § 185 odst. 1 trest. zákoníku ve stádiu pokusu v souběhu s trestným činem krádeže podle § 205 odst. 1 písm. d) trest. zákoníku, u něhož důvodu ke změně nebylo.

Po kasaci napadeného rozsudku a částečné změně skutkových zjištění včetně jejich nového normativního podřazení pod odpovídající hmotněprávní ustanovení bylo nutné dále se zabývat pro obžalovaného otázkou většinou nejcitlivější, a to volbou odpovídající sankce za inkriminovanou trestnou činnost a revidovat i výrok o náhradě škody a nemajetkové újmy.

Soudem I. stupně byl vyměřen úhrnný podmíněný trest odnětí svobody v trvání tří let, tedy na samé dolní hranici původně aplikované přísnější zákonné trestní sazby, přičemž u obžalovaného byly shledány ještě podmínky pro odložení jeho výkonu. Státní zástupce jako odvolatel míní, že jde o trest nepřiměřeně mírný s nutností v daném případě přistoupit již k uložení trestu nepodmíněného. Odvolací soud je nicméně přesvědčen, že s ohledem na předchozí trestní bezúhonnost obžalovaného volba trestu toliko podmíněného je v souladu s kritérii obsaženými v ust. §§ 38 a 39 trest. zákoníku a není nezbytně nutné akcentovat již represivní složku, neboť se nejedná o jedinou možnou reakci státu na souzenou trestnou činnost. Vzhledem ke zmírnění právní kvalifikace pak došlo v odvolacím řízení i k relativní korekci původně uloženého výchovného trestu, a to jak v základní výměře, tak i v délce zkušební doby. Lze jen vyslovit naději, že zvolený benevolentnější přístup vůči obžalovanému jej povede k tomu, aby si nesprávnost svého předchozího počínání alespoň dodatečně uvědomil a do budoucna jakékoliv násilné projevy ve svém chování eliminoval. Při případném opakování protispoločenského jednání či neuhrazení způsobené škody by s další shovívavostí soudních orgánů rozhodně počítat nemohl.

K výroku učiněnému v rámci adhézního řízení pak odvolací soud poznamenává, že poškozená vedle nároku na náhradu škody za odcizený mobil, jenž byl správně shledán

oprávněným a byl proto převzat i do tohoto nového rozhodnutí, má bezpochyby i právo na náhradu nemajetkové újmy, tj. odškodnění duševních útrap vzniklých po traumatickém zážitku, jemuž byla jednáním pachatele vystavena. Z předložených důkazů je zřejmé, že byla nucena vyhledat i odbornou psychologickou pomoc za účelem vyrovnání se s následky zásahu škůdce do jejich přirozených práv, zejména pak důstojnosti člověka. Co do základu se tedy jedná o nárok opodstatněný, problematická je výše přiměřeného zadostiučinění, neboť určení odškodnění psychické bolesti je nepochybně značně náročné. Dle odborné literatury toto duševní strádání by měl určovat znalec z oboru neurologie a psychiatrie s tím, že bude analyzovat a popisovat vzniklou újmu a teprve poté by měl soud zvážit a odůvodnit i výši náhrady, když je třeba zohlednit jak intenzitu tak délku psychické strasti. Při stanovení výše náhrady je nutné aplikovat zásady, týkající se přiměřeného zadostiučinění obsažené v ust. § 2957 o.z. a v potaz je třeba vzít subsidiárně též hledisko slušnosti. Jelikož rozsah naznačeného doplnění dokazování přesahuje rámec trestního řízení, nezbylo, než poškozenou se zbytkem jejího nároku na náhradu nemajetkové újmy odkázat na řízení ve věcech občanskoprávních.

Poučení: Proti tomuto rozsudku není další řádný opravný prostředek přípustný. Za splnění podmínek § 265a a § 265b tr. ř. však lze proti němu podat dovolání, a to ve lhůtě dvou měsíců od jeho doručení prostřednictvím soudu, který ve věci rozhodoval v prvním stupni. O dovolání rozhoduje Nejvyšší soud České republiky. Právo podat dovolání přísluší nejvyššímu státnímu zástupci pro nesprávnost kteréhokoli výroku rozhodnutí soudu, a to ve prospěch i v neprospěch obviněného, a dále obviněnému pro nesprávnost výroku rozhodnutí soudu, který se ho bezprostředně dotýká. Obviněný tak může učinit pouze prostřednictvím obhájce. Podání obviněného, které nebylo učiněno prostřednictvím obhájce, se nepovažuje za dovolání, byť bylo takto označeno. V dovolání musí být vedle obecných náležitostí podání (§ 59 odst. 4 tr. ř.) uvedeno, proti kterému rozhodnutí směřuje, který výrok, v jakém rozsahu i z jakých důvodů dovolatel napadá a čeho se domáhá, včetně konkrétního návrhu na rozhodnutí dovolacího soudu s odkazem na zákonné ustanovení § 265b odst. 1 písm. a) – l) tr.ř. nebo § 265b odst. 2 tr.ř., o které se dovolání opírá. Nejvyšší státní zástupce je povinen v dovolání uvést, zda je podává ve prospěch nebo v neprospěch obviněného. Rozsah, v němž je rozhodnutí dovoláním napadáno, a důvody dovolání lze měnit jen po dobu trvání lhůty k podání dovolání.

V Praze dne 30. května 2017

JUDr. Petr Beneš, v.r.
předseda senátu

Za správnost:
Jitka Dörflová